

самоврядування дасть можливість реально здійснювати врядування для жителів певної громади, тим самим, максимально сприяючи реалізації їхніх приватних інтересів із врахуванням інтересів держави. З урахуванням всього вищевикладеного можна сказати, що проблема прав людини та ролі органів державної влади на сучасному етапі не втрачає актуальності, її вирішення є вкрай важливим для утвердження правової держави.

Література:

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30, ст. 141.
2. Данильян О. Г. Роль місцевих органів державної влади і органів місцевого самоврядування в забезпеченні прав і свобод громадян. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. № 3 (26). 2015. С. 66-77.
3. Батанов О. Місцеве самоврядування та права людини в Україні. *Світогляд*. № 6. 2010. С. 72-76.

Павлик Ольга Борисівна,

*доцент кафедри іноземних мов
Хмельницького національного університету,
кандидат педагогічних наук, доцент*

ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ГРОМАДСЬКІСТЬ І ПУБЛІЧНУ ВЛАДУ В НІМЕЧЧИНІ

Більше десяти годин на день витрачає сьогодні пересічний німець в середньому на використання засобів масової інформації – будь то газети, журнали, радіо, телебачення чи інтернет. Десять годин на день впливають у 32 роки життя при його середньостатистичній тривалості. Жінки можуть дозволити собі це задоволення на два роки довше. Хоча слід зауважити, що є такі споживачі інформації, які вивчають її із різних джерел, а є й такі, у кого просто увесь день не вимикається радіо чи телевізор.

Засоби масової інформації заповнили наше дозвілля, незалежно від віку, рівня освіти чи соціального статусу. Тривалість їхнього споживання невпинно зростала впродовж останніх років і, врешті решт, вони почали активно втручатись у громадське і політичне життя. Засоби масової інформації надають можливість політичним діячам відстоювати свою позицію чи здобувати електорат перед виборами, допомагають правоохоронним органам у пошуку злочинців і розкритті злочинів, збирають кошти на благодійність

та перевіряють виробників, готелі й місця громадського харчування. Таким чином засоби масової інформації впливають на наше сприйняття реальності. «Те, що ми знаємо про суспільство, ба навіть про світ, у якому ми живемо, ми знаємо із засобів масової інформації,» – пише філософ і соціолог Ніклас Луман.

Нам більше не потрібно чекати, допоки посильний на коні принесе нам звістку із далечини. Потік інформації тече постійно і невпинно. Нам тепер потрібно свідомо переключитися на інший канал або вимкнути джерело інформації, щоб уникнути безперервного впливу на нашу свідомість.

Більшість людей не випускають із рук мобільний телефон ані в парку підчас прогулянки, ані перед сном у ліжку, ані навіть у туалеті. Скоро наше молоде покоління, яке ще більш залежне від гаджетів, не зможе жити без смартфонів, якщо цей багатофункціональний пристрій з інтернет-зв'язком ще так і називатиметься. Здається, що тема використання засобів інформації стала такою невід'ємною частиною нашого життя, що вже немає про що й говорити. Але саме через це, через невпинний технічний прогрес, а також через той вплив, який здійснюється через засоби масової інформації на суспільство, ця тема вимагає дослідження і обговорення.

Поняття «засоби масової інформації» є багатограним. У широкому розумінні до них можна віднести усі засоби чи продукти людського спілкування, будь то печерний напис чи сучасні пристрої збереження інформації. У вузькому розумінні, під засобами масової інформації ми розуміємо ті людські винаходи, які почали впливати на громадську думку із часів винайдення друкарства.

Згідно із визначенням Герхарда Малетцке, під масовою комунікацією розуміють «ті висловлювання, які публічно, за допомогою технічних засобів розповсюдження, одностороннім шляхом розповсюджуються серед суспільства». При цьому основними ознаками засобів масової інформації він називає наступне:

– Інформація, яка розповсюджується за допомогою письма, зображення чи звуку направлена на невизначену кількість осіб. Отже отримувач інформації є кількісно необмеженим і не персоніфікованим.

– Існує просторова, часова або просторово-часова дистанція між партнерами по комунікації, зміна ролей між продуцентом і реципієнтом є виключеною.

Водночас, із розвитком інтернет-мережі у 20 столітті, були розмиті межі між комунікатором і споживачем інформації. У мережі переплелися індивідуальна і масова комунікація. У соціальних мережах, наприклад у «Facebook», користувачі можуть залишити повідомлення чи коментарі на якійсь сторінці, які можуть не лише читати, а й коментувати будь-хто, навіть якщо ця особа не є адресатом. Отже, у мережі порушується і односторонність

комунікації: отримувач може без проблем змінити свою роль на роль відправника інформації.

У сьогодишньому суспільстві масова інформація вийшла за межі теоретичних дефініцій і виконує усі ті функції, якими її наділяє демократичне суспільство. При тому, що основною залишається інформаційна функція, виділяють ще соціальну, політичну і економічну. Цей перелік, звичайно ж, можна й розширити.

Засоби масової інформації мають піклуватись про те, щоб люди усвідомлювали політичні, соціальні, економічні й екологічні процеси, а також так розбирались у політиці, що й самі могли брати участь у політичних процесах. При цьому інформація має подаватись повною, об'єктивною, зрозумілою та неупередженою, принаймні у демократичному суспільстві. Соціальна функція засобів масової інформації полягає у тому, щоб показати норми і зразки поведінки, пропагувати суспільні цінності і здоровий спосіб життя. Не в останню чергу, засоби масової інформації допомагають людям розслабитись, забути про побутові проблеми. Економічна функція полягає у тому, щоб допомогти споживачу прийняти правильне рішення чи зробити вірний вибір при купівлі товару чи отриманні послуги. Отже, засоби масової інформації допомагають людям зорієнтуватись у світі, який стає дедалі складнішим.

Найбільше дискусій щодо політичної функції засобів масової інформації. Масмедіа відображають суспільне життя. Громадяни вимагають, щоб політичні партії та діячі оприлюднювали свої позиції та брали участь в обговоренні різних суспільних подій і явищ. Засоби масової інформації відображають водночас і громадську думку. Окрім того, вони виконують функцію контролю та критики. Засоби масової інформації дають можливість опозиції критикувати тих, хто при владі. Вони проводять також власні розслідування, викривають та коментують зловживання владою. Через це засоби масової інформації називають «четвертою гілкою влади».

Для того, щоб засоби масової інформації могли повноцінно здійснювати ці всі функції, вони мають бути незалежними. Журналісти мають вільно проводити розслідування та писати статті. Свобода преси гарантується Конституцією ФРН. Водночас, німецькі науковці зазначають, що засоби масової інформації перебувають під впливом не так держави, як економічних процесів і зобов'язань, що перешкоджає їхній неупередженості.

Література:

1. Burkart Roland: Kommunikationswissenschaft. Grunglagen und Problemfelder. Umriss einer interdisziplinären Sozialwissenschaft. 4. Aufl., Wien, Köln 2002, 328 S.
2. Luhman Niklas: Die Realität der Massenmedien. 2. Aufl., Opladen 1996, 286 S.

3. Maletzke Gerhard: Psychologie der Massenkommunikation. Theorie und Systematik. Hamburg 1963, 457 S.
4. Media Perspektiven Basisdaten. Daten zur Mediensituation in Deutschland 2009. Frankfurt (Main) 2009.

Панкратова Вікторія Олегівна,

доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ПРАВАЗАСТОСОВНИЙ РОЗСУД (ДИСКРЕЦІЯ) У СВІТЛІ ПРИНЦИПУ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ

Принцип правової визначеності тісно пов'язаний з правовою категорією «правозастосовний розсуд». У зарубіжній юридичній літературі зустрічається термін «дискреція», який використовується в значенні свобода дій, розсуд.

Й. О. Покровський зазначав, що правотворець міг зумисне чи де йому з тих чи інших причин не вдалося висловити свою думку в загальній невизначеній формі, надає заповнення подібного «каучукового» параграфу на вільний розсуд суду [1, с. 97].

У юридичній літературі поширена думка про те, що закон повинен мінімізувати наявність дискреційних повноважень в органів влади, оскільки це порушує верховенство права [2, с. 38].

С. С. Безруков висловлює думку, що недостатня визначеність оціночних термінів, багатозначність, неконкретизованість їх змісту і, як правило, відсутність у законі вказівок на те, як їх слід розуміти, змушують правозастосовний суб'єкт «розшифровувати» зміст таких приписів на власний розсуд, вкладати в нього певний сенс, який відповідає їх особистим уявленням [3].

Вважаємо, що повністю погодитись з даними точками зору не можна. Оскільки правозастосовний розсуд є своєрідним механізмом, який покликаний усунути прогалину шляхом застосування правозастосовним органом аналогії закону чи аналогії права або правильно обрати колізійну норму. Тому розглядати правозастосовний розсуд як суто негативне явище не доцільно. Адже саме за допомогою дискреції можна досягти правової визначеності; вирішити конкретну практичну ситуацію.

При розкритті позитивних сторін дискреції не варто випускати з поля зору й негативні аспекти цього явища. Досить часто звертається увага на те, що використання дискреційних повноважень знижує рівень довіри до влади, оскільки вони асоціюються у свідомості людей зі свавіллям, самочинним